

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: Potenciály a limity metropolitní spolupráce v Brněnské metropolitní oblasti: role měkkých aspektů

Autor práce: Bc. Alžběta Rychnovská

1. Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy (*přiměřenost cílů, geografický charakter a relevance cílů, teoretické podložení hypotéz aj.*)

Diplomová práce zkoumá metropolitní spolupráci v Brněnské metropolitní oblasti. Zatímco se většina analytických studií a hodnocení zaměřuje na formální aspekty institucionalizace metropolitní správy a spolupráce, Alžběta Rychnovská poukazuje na potřebu zkoumat „měkké“ aspekty spolupráce. Výzkumný problém definuje jako „reflexi měkkých aspektů metropolitní spolupráce v BMO jejími aktéry“ a klade si výzkumnou otázku „Jakou roli hrají v metropolitní spolupráci v BMO její měkké aspekty, a to s ohledem na její potenciály a limity?“ Tímto došlo k zúžení a jasnější specifikaci původního zadání diplomové práce.

Práce s literaturou (*teoretické ukotvení práce, diskuse a kritické zhodnocení literatury aj.*)

Diskuse literatury je členěná na obecná východiska a teoretické a metodické zarámování. V obecných východiscích Alžběta Rychnovská poukázala na sdílené povědomí, že klíčovým podnětem pro etablování metropolitní spolupráce v Česku byla politika soudržnosti EU a konkrétně zavedení nástroje ITI. Dále se věnuje aktuálnímu popisu metropolitní spolupráce v Brněnské metropolitní oblasti. Část lze považovat za stručnou a efektivní, nicméně by si zasloužila větší důraz na národní priority. Teoretické zarámování je postavené kolem konceptů „governance“, metropolitní spolupráce a „měkkých prostorů (procesů, plánování)“. Poslední ze jmenovaných by si zasloužil samostatnou část, vzhledem k tomu, že jde o klíčový koncept. Škoda, že diskuse není širěji zasazena do konceptů regionální institucionalizace regionu, reflektujících vedle aktérů rovněž materiálních faktory nebo sociokulturní prostředí.

Metodika práce (*vhodnost aplikovaných metod, kvalita a vhodnost použitých dat aj.*)

Součástí teoretického a metodického zarámování je výběr vhodného metodického rámce. Ten je spojen s důrazem kladeným na význam „měkkých prostorů“ a „měkkého plánování“ pro formování metropolitní spolupráce a jistou diskvalifikací jiných koncepčních rámců. Detailně je popsána a diskutována metodika sběru dat prostřednictvím polostrukturovaných rozhovorů. Výběr respondentů/informátorů pro rozhovory byl učiněn na základě formální příslušnosti k vedení obcí v BMO nebo k organizačním článkům řízení BMO. Alžběta Rychnovská nicméně z toho vyplývající omezení přiznává a pracuje s ním.

Analytická část práce (*správnost a interpretace výsledků, detailnost, struktura a provázanost analýzy*)

Výsledky jsou prezentované prostřednictvím tří hlavních tematických oblastí: vnitřní zdroje spolupráce, přesahování hranic, a asymetrie aktérů. Volba těchto oblastí byla učiněna výzkumníci (Alžbětou Rychnovskou) na základě významu témat posuzovaného v interakci literatury a obsahu výpovědí respondentů. Alžběta Rychnovská ve své interpretaci spojuje vnitřní zdroje spolupráce s měkkými faktory a to s odkazem na dobrovolnost spolupráce, spolupráci jako nástroj řešení vybraných aktuálních problémů, a s osobní, institucionální a hodnotovou motivací. Alžběta Rychnovská dále spojuje měkké aspekty spolupráce s přesahováním hranic. Konkrétní praktiky zahrnují neformální komunikaci („bavení se“) mezi aktéry z různých obcí a organizací a koordinaci činností. Třetí oblastí „měkkosti“ je mocenská asymetrie (Brno x ostatní obce) a zároveň nehierarchičnost aktérů při formulaci metropolitních priorit (v rámci pracovních skupin) formující BMO, jež existuje nad rámci běžného formálního správního a plánovacího systému.

Závěry práce (*odpovědi na výzkumné otázky, zasazení závěrů do širšího kontextu výzkumu aj.*)

Alžběta Rychnovská se v diplomové práci zaměřila na potenciály metropolitní spolupráce související s měkkými aspekty, mezi něž zařadila dobrovolnost, otevřenou nehierarchickou komunikaci, aktuálnost a flexibilitu, koordinaci činností a přesahování hranic. Limity z hlediska měkkých aspektů spojuje zejména s dominantním postavením města Brna a závislostí metropolitní spolupráce na rozhodující roli města Brna.

2. Formální náležitosti práce (*zatrhněte Vaši volbu*)

Formální úprava: **výborná** / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Stylistická úroveň: **výborná** / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Citační úroveň: **výborná** / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Komentář (*vč. kvality grafiky, (ne)přiměřenosti délky práce aj.*)

Názvy kapitol, jako „obecná východiska“, bez tematické specifikace, působí velmi formálně, což je poněkud paradoxní, když práce zdůrazňuje roli měkkých a méně formálních faktorů. Jde nicméně částečně o důsledek mého vedení. Studentům dávám vodítko ke struktuře a postupu zpracování, kde jsou části pojmenovány obecně, bohužel jsou pak takto přejímány.

3. Souhrn**Celkové zhodnocení práce** (*vč. přístupu studenta, přínosů práce, provázanosti teoretické a analytické části aj.*)

Práci považuji za velmi zdařilou. Je výsledkem samostatné práce studentky, která téma na základě osobních preferencí zúžila na měkké faktory metropolitní spolupráce. Následně se musela vypořádat s konceptualizací a jí odpovídajícím nastavením metodického postupu a interpretace zjištění. Takové nastavení práce vedlo k do jisté míry cílení na identifikaci a zviditelňování těch stránek metropolitní spolupráce, které je možné interpretovat jako měkké prostory, měkké plánování, měkké faktory. Zhodnocení „měkkých“ stránek metropolitní spolupráce a tím doplnění dosavadních analýz

zaměřených spíše na formální institucionalizaci metropolitní správy a spolupráce považuje Alžběta Rychnovská za hlavní přínos své práce.

Předloženou práci **doporučuji** / ~~nedoporučuji~~ k obhajobě. (zatrhněte Vaši volbu)

Otázky k obhajobě

Snahu identifikovat měkké faktory metropolitní spolupráce a tím zdůraznění významných stránek metropolitní governance považuji za důležitou. Můžete se nicméně, alespoň nyní ve zpětném pohledu, pokusit o interpretaci jejich významu pro metropolitní správu a spolupráci v kontextu všech, tj. i formálních, faktorů?

Datum: 9. 9. 2024

Autor posudku: Luděk Sýkora

Podpis: